

(047.1)
418
Stichting voor Bodemkartering
Staringgebouw
Wageningen
Tel. 08370 - 6333

STICHTING
STARINGGEBOUW

Rapport nr. 984

DE BODEMGESTELDHEID VAN DE VEENAFGRAVING

GRIENDTSVEEN

door J.M.J. Dekkers en
H.J.M. Zegers Ing.

Wageningen, april 1971

150 013 602 - 01

N.B. Niets uit dit rapport of de bijlage mag zonder
toestemming van de Stichting voor Bodemkarte-
ring worden vermenigvuldigd of in andere publi-
katies worden overgenomen.

I N H O U D

	<u>Blz.</u>
<u>Voorwoord</u>	4
<u>Verklaring van enkele in de tekst gebruikte termen</u>	5
1. <u>Inleiding</u>	6
2. <u>De bodemgesteldheid</u>	7
3. <u>De schematische doorsneden</u>	8
3.1 Algemeen	8
3.2 Indeling en schaal	8
3.3 Beschrijving van de doorsneden	8
4. <u>Conclusie</u>	10
<u>Afbeelding:</u>	
1. Situatiekaart, schaal 1 : 25 000	6
<u>Bijlage:</u>	
1. Schematische doorsneden	

VOORWOORD

Op verzoek van D.E.G.A. N.V. te Leidschendam is een bodemkundig onderzoek uitgevoerd in een veenaafgraving nabij Griendtsveen.

Het veldwerk werd in maart 1971 verricht door J.M.J. Dekkers, met medewerking van H.J.M. Zegers Ing. Zij stelden tevens dit rapport samen.

De leiding van het onderzoek had Ir. G.J.W. Westerveld.

DE ADJUNCT-DIRECTEUR,

Ir. R.P.H.P. van der Schans.

VERKLARING VAN ENKELE IN DE TEKST GEBRUIKTE TERMEN

Mu	: micron = 0,001 mm
Leemfractie	: minerale delen kleiner dan 50 mu
Zandfractie	: minerale delen tussen 50 en 2000 mu
M50 (zandmediaan)	: het getal dat die korrelgrootte aangeeft waarboven en waarbeneden de helft van het gewicht van de zandfractie ligt
Leemklassen	: <u>benaming</u> <u>leemfractie in %</u>
	leemarm zand 0 -10
	zwak lemig zand 10 -17,5
	sterk lemig zand 17,5-32,5
Zandgrofheidsklassen	: <u>benaming</u> <u>M50 in mu</u>
	zeer fijn zand 105-150
	matig fijn zand 150-210
Humusklassen	: <u>benaming</u> <u>org.stof in %</u>
	humeus zand 2,5-15
	venig zand 15 -22,5
	zandig veen 22,5-35
	veen meer dan 35

71076 - 685627 - 1

Afb.1 Situatiekaart (top. kaart schaal 1:25.000 nr.52C)

1. INLEIDING

Het onderzochte gebied is $\pm$ 2,4 ha groot en ligt langs de noordzijde van de spoorlijn Helmond - Venlo, ten noordwesten van Griendtsveen, in de gemeente Deurne (afb. 1).

De veldopname vond plaats in maart 1971. Daarbij zijn twee raaien geboord in de lengterichting van het perceel; in totaal 77 boringen tot 1,30 m diepte.

Aan de hand van de verkregen gegevens zijn twee schematische doorsneden vervaardigd. Met behulp van de aanwezige hoogtecijfers konden de verschillende bodemlagen getekend worden t.o.v. NAP.

In de boorgaten is tevens de grondwaterstand gemeten. De resultaten van deze metingen zijn eveneens op de doorsnedenweergegeven.

2. DE BODEMGESTEELDHEID

Uit het onderzoek is gebleken dat de profielopbouw van het perceel zeer heterogeen is. De heterogeniteit is hoofdzakelijk veroorzaakt door verwerking en egalisatie i.v.m. de winning van veen.

De vaste zandondergrond begint overal binnen 1,30 m - mv. en bestaat uit zwak tot sterk lemig, fijn zand.

In een strook van $\pm$ 15 m breedte langs de spoorlijn is plaatselijk nog een vaste veenlaag aanwezig van 20 à 100 cm dikte (zie doorsnede I). Op de overgang van dit veen naar de vaste zandondergrond is een gliedelaag aangetroffen van 10 à 15 cm dikte.

Boven de veenlaag komt zeer heterogeen materiaal voor bestaande uit humeus zand, weinig zand en zandig veen. Op de plaatsen waar geen veen aanwezig is, ligt dit materiaal direct op de vaste zandondergrond, waarin dan de gliedelaag meestal ontbreekt.

3. DE SCHEMATISCHE DOORSNEDEN

3.1 Algemeen

Aan de hand van de boringen, die zoveel mogelijk in een rechte lijn (een raai) werden verricht, zijn twee schematische doorsneden vervaardigd. De onderlinge afstand tussen de boorpunten bedraagt 15 m, de plaatsen van de boringen zijn op de doorsneden aangegeven.

De grondwaterstand, die eveneens in de doorsneden is weergegeven, werd gemeten in de boorgaten op 19 maart 1971. Het is dus een momentopname.

3.2 Indeling en schaal

In de legenda is onderscheid gemaakt in:

- humeus zand
- venig zand
- zandig veen
- vast veen
- vaste zandondergrond.

De dwarsdoorsneden zijn getekend op lengteschaal 1 : 2000 en diepteschaal 1 : 20.

3.3 Beschrijving van de doorsneden (bijlage 1)

Raai I

In deze raai is nog een gedeelte onvergraven vast veen aangetroffen; de dikte en de begindiepte variëren sterk op korte afstand. Op enkele plaatsen begint het veen reeds aan maaiveld, doch overwegend komt boven het veen materiaal voor dat bestaat uit humeus zand, venig zand of zandig veen.

De breedte van de strook, waarin nog enig vast veen aanwezig is, bleek aan de hand van enkele tussenboringen dwars op de raai, ca. 15 m te zijn.

Raai II

In deze raai komt, met uitzondering van een klein gedeelte aan de westzijde, boven de gemeten grondwaterstand geen vast veen voor. Er is derhalve in dit gedeelte van het terrein, een strook van ca. 17 m breedte, geen veen voor afgraving meer aanwezig.

De grondwaterstand, tijdens het onderzoek gemeten in boorgaten, varieerde van 20 tot 50 cm - mv.; alleen een klein gedeelte in het westen had een waterstand van ca. 80 cm - mv.

De sporen die het grondwater achterlaten wijzen erop dat in het grootste gedeelte van de raaien de gemiddelde hoogste (winter)grondwaterstand tussen 10 en 30 cm - mv. ligt. (De gemiddelde hoogste grondwaterstand wil zeggen, het gemiddelde van de hoogste drie grondwaterstanden bij 24 metingen per jaar - 2 x per maand - over een groot aantal jaren.)

4. CONCLUSIE

Uit het bodemkundig onderzoek blijkt:

- a. dat er geen veen in depot meer aanwezig is
- b. dat het heterogene materiaal bestaande uit humeus zand, weinig zand en zandig veen, niet bruikbaar is voor het vervaardigen van tuinturf en ook niet als zodanig tot het depot gerekend kan worden.
- c. dat de gemiddelde hoogste grondwaterstand varieert van 10 - 30 cm - maaiveld
- d. dat boven de tijdens het onderzoek gemeten grondwaterstand alleen in raai I nog restveen aanwezig is, in raai II praktisch niets meer
- e. dat, indien men nog een redelijke cultuurgrond wil overhouden, er geen maaiveldsverlaging meer plaats kan vinden en derhalve het nog aanwezige veen niet meer kan worden afgegraven.